

III. РОЛЬ ЗАЦІКАВЛЕНИХ ОСІБ В УПРАВЛІННІ ТОВАРИСТВОМ

Система корпоративного управління має визнавати передбачені законом права зацікавлених осіб та заохочувати активну співпрацю між товариством та зацікавленими особами задля створення добробуту, робочих місць та забезпечення фінансової стабільності підприємства.

№	Принцип ОЕСР	Чинне законодавство України
А.	Система корпоративного управління має забезпечувати дотримання захищених законом прав зацікавлених осіб.	<p>Рішення з соціально-економічних питань, що стосуються діяльності підприємства, виробляються і приймаються його органами управління з участю трудового колективу та уповноважених ним органів.¹</p> <p>Перевід боржником свого боргу на іншу особу допускається лише за згодою кредитора.²</p> <p>Реорганізація акціонерних товариств, що мають кредиторську заборгованість, має здійснюватися з дотриманням вимог переведення боргу.³</p> <p>Зменшення статутного фонду при наявності заперечень кредиторів товариства не допускається.⁴</p> <p>У разі ліквідації підприємства вклад члена трудового колективу видається йому в грошовій формі або цінними паперами після задоволення претензій кредиторів.</p> <p>Майно, що залишилось після задоволення претензій кредиторів і членів трудового колективу, використовується за вказівкою власника (тобто інших акціонерів).⁵</p>

		<p>Вимоги щодо повернення внесків членів трудового колективу до статутного фонду підприємства розглядаються як вимоги кредиторів і задовольняються у п'яту чергу.⁶</p>
<p>Б.</p>	<p>Якщо їхні інтереси захищено законом, зацікавлені особи повинні мати можливість отримувати ефективний захист у разі порушення їхніх прав.</p>	<p>З метою забезпечення майнових інтересів кредиторів в ухвалі арбітражного суду про порушення провадження у справі про банкрутство або в ухвалі, прийнятій на підготовчому засіданні, вказується про введення процедури розпорядження майном боржника і призначається розпорядник майна.⁷ Кредитори мають право запропонувати кандидатуру розпорядника майна.⁸ Після призначення розпорядника майна органи управління боржника не мають права приймати рішення про:</p> <ul style="list-style-type: none"> • реорганізацію (злиття, приєднання, поділ, виділення, перетворення) і ліквідацію боржника; • створення юридичних осіб або про участь в інших юридичних особах; • створення філій та представництв; • виплату дивідендів; • проведення боржником емісії цінних паперів; • вихід із складу учасників боржника юридичної особи, придбання в акціонерів раніше випущених акцій боржника.⁹ <p>Рішення про участь боржника в об'єднаннях, асоціаціях, спілках, холдингових компаніях, промислово-фінансових групах чи інших об'єднаннях юридичних осіб приймається органами управління боржника за згодою розпорядника майна.¹⁰ Керівник або орган управління боржника виключно за погодженням з розпорядником майна укладає угоди щодо:</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • передачі нерухомого майна в оренду, заставу, внесення зазначеного майна як внеску до статутного фонду господарського товариства або розпорядження таким майном іншим чином; • одержання та видачі позик (кредитів), поручення і видачі гарантій, уступки вимоги, переведення боргу, а також передачі в довірче управління майна боржника; • розпорядження іншим майном боржника, балансова вартість якого складає понад один відсоток балансової вартості активів боржника.¹¹ <p>Призначення розпорядника майна не є підставою для припинення повноважень керівника чи органу управління боржника.¹² Повноваження керівника боржника або органів управління боржника, покладені на них відповідно до законодавства чи установчих документів, можуть бути припинені у разі, якщо вони не вживають заходів щодо забезпечення збереження майна боржника, створюються перешкоди діям розпорядника майна чи допускаються інші порушення законодавства. В такому разі за клопотанням комітету кредиторів виконання обов'язків керівника боржника ухвалою арбітражного суду тимчасово покладається на розпорядника майна до призначення в порядку, визначеному законодавством та установчими документами, нового керівника боржника.¹³</p>
В.	<p>Система корпоративного управління повинна дозволити участь зацікавлених осіб у заходах для підвищення ефективності діяльності компанії.</p>	<p>Обов'язковою вимогою до змісту статуту будь-якого підприємства в Україні є визначення компетенції та повноважень трудового колективу і його виборних органів, а також органу, який має право представляти інтереси трудового колективу (рада трудового колективу, рада підприємства, профспілковий комітет та ін.).¹⁴</p>

		До сукупного оподаткованого доходу, одержаного громадянами в період, за який здійснюється оподаткування, не включаються суми доходів, що направляються у джерела їх одержання на придбання акцій, та суми, які інвестовані на реконструкцію і розширення виробництва суб'єктів підприємницької діяльності ¹⁵ . Підставою для виключення з оподаткованого доходу таких сум є письмова заява громадянина в бухгалтерію організації за місцем основної роботи з проханням направити частину заробітку на зазначені цілі. ¹⁶
Г.	Якщо зацікавлені особи беруть участь у процесі корпоративного управління, вони повинні мати доступ до необхідної інформації.	Спеціальне законодавство відсутнє. Щодо загальних норм – дивись розділ “Розкриття інформації та прозорість”.

¹ Пункт 3 статті 14 Закону України “Про підприємства в Україні”.

² Частина 1 ст.201 Цивільного кодексу України.

³ Положення про порядок реєстрації випуску акцій та інформації про їх емісію під час реорганізації товариств, затверджене Рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 30 грудня 1998 року № 221.

⁴ Стаття 16 Закону України “Про господарські товариства”.

⁵ Стаття 36 Закону України “Про підприємства в Україні”.

⁶ Частина 1 статті 31 Закону України “Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом”.

⁷ Частина 1 статті 13 Закону України “Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом”.

⁸ Частина 2 статті 13 Закону України “Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом”.

⁹ Частина 11 статті 13 Закону України “Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом”.

¹⁰ Частина 12 статті 13 Закону України “Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом”.

¹¹ Частина 13 статті 13 Закону України “Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом”.

¹² Частина 15 статті 13 Закону України “Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом”.

¹³ Частина 16 статті 13 Закону України “Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом”.

¹⁴ Пункт 2 статті 9 Закону України “Про підприємства в Україні”.

¹⁵ Підпункт “й” пункту 1 статті 5 Декрету Кабінету Міністрів України “Про прибутковий податок з громадян”.

¹⁶ Пункт 5.13. інструкції “Про прибутковий податок з громадян”, затвердженої Наказом Головної державної податкової інспекції України від 21 квітня 1993 року № 12.

